

До

Председателя на научно жури,
Определено със Заповед № 1607/ 03.07.2018
На Ректора на Медицински Университет – Плевен
гр. Плевен, бул. Георги Кочев №8А
На Ваш протокол № 1 от 09.07.2018

Приложено представям: Рецензия

от проф. д-р Мирослава Бошева, дм
Научна специалност: педиатрия, детска пулмология и фтизиатрия
Медицински Университет, Катедра по Педиатрия и медицинска генетика, Пловдив
Адрес и контакти:
Пловдив, бул. "Васил Априлов" № 15а
Тел. 0898 631424

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор'
професионално направление 7.1. Медицина, по научна специалност „Педиатрия” 03.01.50.

Форма на докторантурата: редовна
Автор: Д-р Ния Ангелова Кръстева
Катедра: „Детски болести” МУ Плевен.
Тема: „КЛИНИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА, БЕЛОДРОБНА ФУНКЦИЯ И ЦИТОКИНОВ ПРОФИЛ
ПРИ ДЕЦА С БРОНХИАЛНА АСТМА И ЗАТЛЪСТЯВАНЕ ”

Научен ръководител: Доц. Д-р Бойко Шентов, д.м.
Консултант: Проф. Д-р Пенка Переновска, д.м.н.

1. Общо представяне на процедурата и докторанта:

Представеният комплект от материали и документи от д-р Кръстева е съобразен с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото приложение. Той съдържа всички изискуеми документи. Рецензията е изготвена въз основа на дисертационния труд и автореферата към него. Последните два материала са интелигентно и логично структурирани, според приетите правила. Обемът на труда е от 108 стр. и приложения, и е разпределен както следва: въведение, литературен обзор, цел и задачи, материали и методи, резултати, обсъждане, изводи, приноси, и библиография. Отделните раздели са добре балансирани. Трудът съдържа 22 фигури, 15 таблици и 3 приложения. Библиографията включва 220 източника, от които 31 на кирилица, които намирам за достатъчни. Авторефератът отразява основните данни, представени в дисертационния труд. След цялостното прочитането на материалите се остава с впечатление за завършено, компетентно, задълбочено написан дисертационен труд с ясни послания за клиничната работа.

2. Биографични данни за докторанта:

Д-р Кръстева е лекар, който след завършване медицинското си образование през 2011 започва да работи в Клиника по педиатрия към УМБАЛ „Георги Странски” – Плевен. От 20.11.2013г е избрана за редовен докторант към катедра Детски болести – МУ Плевен. Участва в преподавателската и научно-изследователската дейност на Катедрата по педиатрия в МУ-Плевен като хоноруван асистент. Клиничната дейност на докторанта дава основание да се приеме, че тя притежава необходимите компетенции и умения за успешно разработване и завършване на дисертационен труд на посочената тема, по научна специалност „педиатрия“.

3. Актуалност на тематиката:

Представеният труд разглежда актуалната тема за две епидемични състояния в педиатрията – бронхиална астма и затлъстяване, което само по себе си определя актуалността на темата. Още повече, тя се опитва да изведе зависимости между протичането на бронхиалната астма съчетана със затлъстяване и да ги уточни със съвременни методи на изследване. Тя елегантно и логично проследява влиянието на затлъстяването върху бронхиалната астма. С оглед на горепосоченото, считам избраната тема за проучване за актуална.

3. Познаване на проблема:

След въведението, докторантът представя обстоен литературен обзор, който дава ясна представа за задълбочените му познания по проблема, възможностите за интерпретация на достъпната литература, научна зрялост в разбирането и интерпретирането на литературните данни. В него д-р Кръстева, показва много добра информираност по проблема, владее на използваните съвременни клинично-лабораторни и инструментални методи на изследване и способността критично да анализира и интерпретира получените научни резултати. Целият изказ подсказва за клинична компетентност. За мен беше ясно, че в процеса на разработване на дисертационния труд докторантът е навлязъл много дълбоко в проучваната проблематика и е обогатил и надградил медицинските си знания. Безспорен е приносът на научния ръководител и научния консултант в този процес. Направените обобщения и изводи в края на обзора и посочените нерешени въпроси по тематиката на дисертационния труд, дават достатъчно основания на докторанта да формулира ясно и точно:

4. Цел и задачи на проучването:

Ясна цел, покриваща темата, 6 добре обмислени задачи, които да покрият целта.

5. Материал и методи

Проучването е проспективно и обхваща достатъчен брой пациенти /248 на възраст 6-17 год/, разделени в четири групи с ясно очертани включващи и изключващи критерии.

Група от 67 деца на средна възраст $10,66 \pm 3,00$ години с диагностицирана бронхиална астма и съпътстващо затлъстяване.

В група II са включени 70 деца на средна възраст $10,35 \pm 2,83$ години с диагностицирана бронхиална астма, с телесно тегло и обиколка на талията в референтни граници.

Група III включва 63 деца със затлъстяване на средна възраст $12,20 \pm 3,37$ години.

Група IV обхваща 48 клинично здрави деца на средна възраст $11,13 \pm 3,18$ години, с телесно тегло и обиколка талия в референтни граници.

Допълнително тези групи са подразделени, според степен на затлъстяване, според клиничния ход на бронхиалната астма, според вида на лечението на астмата.

Добре са описани постановката на изследването, етапите на проучването и използваните антропометрични, клинични, инструментални и имунологични методи на изследване. Клиничните подходи и панелът от изследвания са умело съчетани и това позволява постигане на поставената цел и получаване на адекватен отговор на задачите, решавани в дисертацията.

6. Резултати

Резултатите са разгледани критично и следват логиката на дизайна на проучването, без да се правят безсмислени корелации. Онагледяването е достатъчно обобщено и ясно. Обработката на събраната първична информация е извършена с помощта на добре подбрани статистически методи и тестове. Високо оценявам труда положен от д-р Кръстева при усвояването и прилагането на големия набор от изследователски методи в научната ѝ разработка. Считаю, че работата би спечелила, ако обсъждането и изводите следват всеки резултат.

7. Характеристика и оценка на дисертационния труд:

Остава се с впечатление, че дисертационният труд е лично дело на дисертанта и представлява съдържателен анализ на научните и научно-приложните постижения с определени приноси и посочени перспективи за развитие. Стилът на писане е ясен и логичен и четецът остава с впечатление, че докторанта владее материята.

Обсъждането подава достатъчна информация и следва логиката на поставените задачи и получените резултати и така д-р Кръстева достига до ценни обобщения за клиничната практика:

1. Степента на затлъстяване е фактор, който оказва влияние върху вентилаторните показатели и необходимостта от по-високи дози контролираща терапия с ИКС (със или без левкотриени)-приравнен към флутиказон пропионат (162 мкг) спрямо астматиците с нормално телесно тегло (131 мкг).
2. Децата с БА и затлъстяване показват тенденция към по-слаб БДО спрямо децата с БА и нормално телесно тегло.
3. Доказва, че приложеният парентерално или перорално КС при астматичен пристъп, не се влияе от затлъстяването.
4. При децата с БА и затлъстяване, макар и несигнификантно, пристъпите по-често се провокират от физическо натоварване, отколкото при децата с БА и нормално телесно тегло. Това може да доведе до нежелание или избягване на извършване на дейности, при които има физическо натоварване и до намалена физическа активност, което от своя страна благоприятства повишаването на телесното тегло.
5. С редуциране степента на затлъстяване настъпва подобряване на белодробната функция и контрола на астмата, поради което трябва да се насърчават дейностите, свързани с физическа активност, нормализиране на телесното тегло и хранителните навици.
6. В настоящото проучване не се установява връзка между серумните концентрации на маркерите на хронично нискостепенно системно възпаление и контрола на астмата, но възпалителните маркери IL-6 и hs-CRP са сигнификантно повишени при децата със затлъстяване (както при тези с БА, така и при тези без) спрямо двете групи деца с нормално телесно тегло.

Считаю, че работата би спечелила, ако изводите и приносите бяха по-обобщени, защото някои от тях звучат като резултати. Това не променя оценката ми на дисертационния труд като достатъчно компетентен със значима практическа стойност и заслужаващ уважение.

8. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Във връзка с дисертацията са представени 3 статии и 5 участия в научни форуми, строго по темата. Във всички публикации, д-р Кръстева е първи автор. Като брой и качество, научните трудове са достатъчни за ОНС „Доктор“, според Правилника на МУ-Плевен.

9. Автореферат:

Представеният автореферат отговаря на дисертационния труд и изискванията за подобен труд. Личи, че е систематизиран, а не препис на дисертацията без литературния обзор.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд на д-р Кръстева е написан увлекателно и логично, съдържа резултати от които коректно са изведени изводи и приноси, което прави дисертационния труд в научен аспект да отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на МУ - Плевен. Представените материали и дисертационни резултати напълно съответстват на специфичните изисквания, приети във връзка с Правилника на МУ – Плевен за приложение на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че д-р Кръстева притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност „педиатрия“, шифър 03.01.50, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, давам своята положителна оценка за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен ‘доктор’ на д-р Кръстева по научна специалност „педиатрия“, 03.01.50.

28.10.2018. г.

Изготвил рецензия:

/Проф. д-р Мирослава Бошева, дм/